ww. 219052

Kristigs Wehstnesis.

Populari sinisks garigs laikraksts.

Isnahk katra mehnescha pirmâ treschdeenâ un maksâ peeśuhtot ar wiseem peelikumeem — „Muhsu Dseesminneeks" 3. isdewums un 24 grahmatinas behrneem („Labâ Wehsts") — pa gadu 1 rubli.

Redakzijas un ekspedizijas adrese: П. Лауберту, Митава, Жагоронаа 11, Курл. губ. (P. Laubert, Mitau, Schagarren Str. Nr. 11, Courland, Russia).

№ 10. Oktobrî 1910. Isnahk 5. gadu.

„Labâ Wehsts."

Sem pasihstama wirsraksta — „Labâ Wehsts" — „Kristiga Wehstnescha" schim numuram teek lihdsdots jauns peelikums, kas nodomats galwenâ kahrtâ misiones darbam jeb ewangelisazijai. Kâ jau sinots kahdâ eepreekschejâ sludinajumâ, kas nodrukats us „Muhsu Dseesminneeka" III. isdewuma wahka, 1911. gadâ „Kristigu Wehstnesi" schahds peelikums pawadis arween. Ar to paschu atjaunojam to ussahkumu — tikai zitadâ weidâ — ko apsahkam 1906. gadâ, „Kristigam Wehstnesim" pirmo gadu ejot tautâ, un kas toreis wehl nekahdi nekahwas turpinatees — tas ir, isdodam lehtu kristiga satura ewangelisazijas lapinu, ko laitee, kam ruhp ta Kunga darbs, isplatitu laudîs. Kas abonê abas „Labâs Wehstis" — „Labo Wehsti ewangelisazijai un koreem" un „Labo Wehsti behrneem" — tas dabû par 80 kap. 52 numurus pa gadu, tas ir, katru swehtdeenu weenu numuru. Bet war ari abonet tikai „Labo Wehsti" ewangelisazijai un koreem ween, waj ari tikai „Labo Wehsti" behrneem. Pirmâ tad maksâ 20 kap., otrâ 15 kap. par gadu. Un war pat pirkt numureem, maksat katreis, kad peenes, par numuru weenu kapeiku. Tâ tad maksas sinâ ir eewehrota wiseespehjamakâ daschadiba. — Tâ kâ „Labâ Wehsts" kas isdota ewangelisazijai un koreem, buhs nodrukatas 12 dseesmas ar notim pa gadu, tad schî „Labâ Wehsts" noderês ari koreem, jo tee katru mehnesi dabûs jaunu dseesmu. Schinî gadâ jau isnahks diwas „Labâs Wehstis" ewangelisazijai un koreem un tas dabûs pa brihw ari 1911. gada abonenti, ja tee jau schinî gadâ pastellês. Tâ pat mehs peesuhtisim pa brihw schî gada „Kristiga Wehstnescha" un „Labâs Wehsts" behrneem nowembra un dezembra numurus ari teem, kas schogad neabonê, ja tee schinî gadâ pastellês un samaksâs „Kristigu Wehstnesi" us 1911. gadu. Esam nodomajuschi dot kahdu daļu parauga numurus pa brihw abonentu mekletajeem. Kas nu gribetu meklet abonentus „Labai Wehstij" waj „Kristigam Wehstnesim" us 1911. gadu, tas lai mums pasino, zik parauga numurus tas wehlas. Parauga numurus sanehmis, tas lai weenâ swehtdeenâ apstaigâ sawa apgabala mahjas un namus un lai isdala tur eepasihstinaschanas dehļ — teiksim, katrâ dsihwoklî weenu numuru — pa brihw un tad otrâ swehtdeenâ lai eet atkal pa teem pascheem nameem un peeraksta tos, kas wehlas abonet un sanem abonescanas naudu. Tad wehlak winsch lai pats abonenteem peenes katru numuru mahjâs. Tâ teem, kas grib „teikt wahrdinu par Jesu", arween buhs atgadijeena deesgan, leezinat par sawu Pestitaju, eepreekschees, kâ patizis weens waj otrs stahstinch, kas bij laikrakstinâ. — Saprotams, kas abonês „Kristigu Wehstnesi" us 1911. gadu, tas dabûs wisus peelikumus pa brihw, jo „Labâ Wehsts" jau ir „Kristiga Wehstnescha" besmaksas peelikums.

Ar sirsnigu kristigu sweizinajumu

„Kristiga Wehstnescha" redakzija.

Bihbeles Deewa religija diwdesmitâ gadu simtena gaismâ.

(Turpinajums.)

3. Bihbeles Deews spreesch taisnu teesu posta pasaulê. „Kas zilweka waigu neuslukodams teesâ pehz ikweena darba" (1. Peht. 1,17). „Kas ikweenam atmaksâs pehz wina darbeem (Rom. 2, 6—11). Kas ir tahds, kas tâ dara? Tas ir Bihbeles Deews. Bagats, waj nabags; kungs, waj kalps; wihreetis, waj seewete; mahzits, waj nemahzits; pascha zilweks, waj swesch; wismihlakais — pascha dehls, waj wisleelakais eenaidneeks — Wells — — wisi, itin wisi padoti weeneem un teem pascheem likumeem, kas us matu teek ispilditi. Japaraugas tikai drusku Bihbeles Deewa religijas un pasaules wehsturê un tuhlin mums buhs peerahdijumu deesgan, ka Bihbeles Deews ir taisns. Ahdams un Eewa, pirmee zilweki un Deewa mihluli, teek nepaklausibas dehļ isdsihti no Paradises (1. Mos. 3. nod.); tschuhska,

pakalposchanas dehk pawedinatajam, noteesata us wehdera lihst un barotees no pihschkeem (1. Mos. 3,14); Kains, brahka slepkawa, noteesats par tekuli un behgli, kura dsihwiba arween breesmâs (1. Mos. 4,12); wisa zilweze, sawas pahrgalwibas dehk, isnemot deewbijigo Nou ar wina peederigeem, aiseet bojâ pluhdos (1. Mos. 7,23); Egipteeschi, strahdneeku apspeedeji, teek koti moziti un daka to noslihgst juhrâ (2. Mos. 7—9 nod. 14 nod.); Deewa tauta, Juhdi, sawu grehku dehk teek aiswesti guhstneezibâ us Bahbeli (2. Laik. 36. nod.); Mosus, wihrs pehz Deewa sirds, kahdas apgrehkoschanàs dehk, saudè teesibu ee=eet Kanaanâ un ne=eeeet tajâ (4. Mos. 20, 1—13; 5. Mos. 34, 1—5); netikle Rakaba, kahda pakalpojuma dehk us labu, isglahbj sawu un saweju dsihwibas un pat mantu no neisbehgamas nahwes (Jos. 2. nod. 6, 17—25); kehninsch Akabs saudè troni un mirst, tapehz ka peesawinajees ar asinainu roku kahda namneeka ihpaschumu (1. Kehn. 21, 1—22, 1—38; 2. Kehn. 9. un 10. nod.); Deewa dehls, tas Kungs Jesus, mirst schausmu nahwê, gan pats newainigs, tapehz ka reis usnehmees mirt, noseedsneeka zilweka weetâ. To paschu dabû dsirdet no Jaunàs Deribas, peem. Mat. 3, 7—12; 12, 34; 23. nod.; 5, 20; 19, 23; Lk. 9, 48; 16, 19—31. — Un raugees pasaules wehsturê! Kad grehku un netaisnibas mehrs pilns, tad teek salaustas walstis, gahsti kehnini, „ne *zaur spehku un waru*, bet zaur manu garu", teiz Deews (Zak. 4,6). Peemehram, kas bij, kas salausa lepno pasaules warmahku, Napoleonu Bonaparti. Tas bij Deews. Ne Kreewu kara spehks, bet *aukstums un sals un Beresinas upe* bij ta, kas satreeza warmahku. Kur Asireeschu=Bahbiloneeschu, Mehdeeschu=Perseeschu, Greeku un Romeeschu walstis, kuru preekschâ trihzeja un drebeja tautas? Naw to wairs! Un kas pazehla tikumigo deewbijigo Jahsepu ministru preekschneekâ, ja, walsts diktatora godâ; kas pazehla gana sehnu Dahwidu kehnina godâ; kas tuhkstoscheem neeewehrotu, nabadsigu, bet godigu un deewabijigu wihru un seewu pazehla eewehrotâ stahwoklî, kur tee ar leelu swehtibu strahdaja zilwezes labâ? Ir tikai weena atbilde us to: tas bij Deews. Deews spreesch taisnu teesu posta pasaulê!

* * *

Bihbeles Deewa pretineeki isplata kaudîs domas, ka Bihbeles Deews esot breesmonis — „neschehligs" un netaisns. Bihbele pate atstahstot, ka Deews lizis isnihzinat weselas tautas un pilsehtas Palestinâ, wezajâ Kanaanâ zaur Juhdeem; dsihwe usrahdot leelas netaisnibas, masakà un nestiprakà apspeeschanu no leelakà un stipraka, kà gan warot wisa — Debess un Semes — waldineeks tahdas netaisnibas zeest, ja esot taisns.

Tas teesa, ka Deews lizis isnihzinat weselas tautas un weselas pilsehtas — Sodomu, Gomoru, Kanaaneeschus — bet tas nebuht nepeerahda, ka Deews netaisns, waj breesmonis un neschehligs. Tas Deewa darbs war peerahdit taisni pretdaku un tà ari ir. Ko gan daritu mehs paschi, buhdami kahdas walsts waldineeki, ja kahda no muhsu walsts pilsehtam buhtu laupitaju un slepkawu banda, kas dsihwotu tik traki netikumigu un nedabigu dsihwi, ka pahrejàs walsts dakas tiktu no schis pilsehtas apdraudetas neween ar dsihwibas un ihpaschuma breesmam, bet ari ar reebigàm, koti bihstamàm, lipigàm slimibam? Waj mehs kautu schai pilsehtai saimeekot arween tahkak? Saprotams nè! Kara teesu mehs sasauktu un wisi wainigee dabutu pelnito sodu. Un tad mehs liktu pilsehtu pamatigi desinfizet — tihrit no lipigu slimibu eespaida. Luhk, to paschu, ko mehs daritu, ir darijis Bihbeles Deews ar Sodomu un pahrejàm Kanaanas pilsehtam — tikai dauds labaki un taisnaki un schehligaki ne kà mehs buhtu darijuschi. Kanaaneeschi bij „kauni un koti grehzigi" (1. Mos. 13, 13). Bihbeles Deews par wineem isteizàs Ahbraamam schahdi: „Leela brehkschana ir par Sodomu un Gomoru un winu grehki koti gruhti" (1. Mos. 18, 20). Un kad Deewa ismekleschanas teesneschi eeradàs Sodomâ, lai ispilditu sawa kunga pawehli: „Tad nu es noeeschu un luhkoschu, waj tee wisnotak ir darijuschi pehz tàs brehkschanas, kas manâ preekschâ nahkusi, waj ne; to es gribu sinat" (1. Mos. 18, 21), tad tee tuhlin paschi peedsihwoja „leelàs brehkschanas" schauschaligo pateesibu, jo Sodomeeschi, „jauni un wezi, no wisàm malam", pee teem gribeja pastrahdat netiklibas waras darbus (1. Mos. 19, 5). Tad Deews isweda taisno Latu, lihds ar wina seewu un meitam, no Sodomas un tad tik pamatigi desinfizeja Sodomu ar sehru un uguni un juhru, ka neweens bazils neatlikàs Sodomâ un paschi reebekli — Sodomeeschi plahwa, ko sehjuschi (1. Mos. 19, 24. 25). Nu, Deews tà spehj, mehs ne. Un Kanaaneeschi? 400 gadus Deews zeetàs ar teem, lihds winu „netaisniba bij pilna" (1. Mos. 15, 13—16). Tad Juhdi, no Egiptes nahkdami, pee teem ispildija nahwessodu.

Un ari tas ir teesa, ka dsihwe usrahda leelas netaisnibas — masakà un nestiprakà apspeeschanu no leelakà un stipraka, bet ja Deews tuhlin nedod katrai netaisnibai ar zirwa peeti pa peeri, tad tas wehl nebuht nepeerahda, ka Deews netaisns. Ja Deews tuhlin isnihzinatu katru netaisnibu, tad Deewam drihs ween buhtu jaisnihzina wisa zilweze, jo „neweens naw taisns, it neweens" (Rom. 3 10. 23). It kà mehs apmeerinamees ar truhzigo un nepilnigo lihds tam laikam, kamehr labaka un pilnigaka naw, tà ari Deews tik ilgi zeeschas ar truhzigo un nepilnigo, kamehr labaka naw, jo *beeschi ween taisni tee, kas tik koti kleeds par apspeeschanu, paschi, zik nezik pee waras tikuschi, ir pirmee un leelakee apspeedeji.* Waj to gaischi nepeerahda Franzijas Rewoluzija? Kursch Frantschu rewoluzijas laikâ bij droschs no nahwes, waj drosch par sawu mantu? Ne par welti wehsturneeks apsihmè kahdu rewoluzijas waldibas laika waldibu par „schausmu waldibu". Bet tà kà Ludwika Tschetrpadsmità un Ludwika Peezpadsmità un winu deewleedsigà, besdeewigà, netiklà galma grehku mehrs bij pilns un tà kà Ludwikis Seschpadsmitais, kaut gan ne tik dauds grehkojis kà wina preekschgahjeji, sewischki tiklibas sinà, un

tà kà wisas Parises grehku mehrs bij pilns, tad notika tas, kas notika — *grehks un netaisniba dabuja sawu sodu un atkal durwis us labakeem laikeem tika atwehrtas.* Un brihnischki — zaur schim atwehrtàm durwim neeegahja wis tee, kas winas bij atwehruschi, tapehz ka tee paschi nebij labaki ne kà tee, ko wini teesaja, bet ziti łaudis, kurus Deews wareja leetot sawu plahnu isweschanai. Un tà kà wisa Eiropa toreis bij pilna prahta tizibas un lepnibas, tad Deews winu sasukaja zaur Napoleonu un darija Eiropu pasemigu. Un tà kà Napoleons pats nebij ne par grafi labaks ne kà tee, ko bij jasukà, gan wissliktakais no teem, tad pats gahja bojà. Tà tad netaisniba dabuja pelnitàs sukas un pehz pehreena rihkste pate tika salausta un eemesta ugunì. Kam nu azis redset, tas reds, ka tas wiss bij ta Wisspehzigà, Bihbeles Deewa darbs. Un lai nu saka kahds — kursch gan zits ne kà Deews, spehj spreest tik brihnischku un taisnu teesu, kahdu Deews spreeda uu isweda.

Un tomehr arween rasees łaudis, kas newarès un newarès apmeerinatees ar Bihbeles Deewa teesu posta pasaulè. Kapehz? Tapehz ka tee nepasihst tos likumus, pehz kureem Deews spreesch teesu, waj pat neatsihst tos. Un kapehz tee nepasihst Deewa likumus? Tapehz ka tee nepasihst Bihbeli — Deewa likumu grahmatu. Pa leelakai dałai laji, pilnigi nemahkuli un nesinatneeki tee ir Bihbeles sinaschanà. Nè, nè — Deews nespreesch sawas teesas pehz Kreewijas, waj Franzijas, waj zitas kahdas walsts likumeem! Deewam pascham sawi likumi — labaki un taisnaki ne kà wisas pasaules likumi kopà! Wisus pasaules likumus war sanest kopà, bet tomehr *mums nebuhs eespehjams pilnigi atreebt łaunu un pilnigi algot labu.* Peemehram: Tur ir atklahti nekreetni łaudis, kam likums newar peekluht. Łaudis, kas leek strahdneekam wairak strahdat ne kà winsch dabù maksu, kas atrauj strahdneeku mutei to kumosu, ko winsch waiga sweedros nopelnijis; łaudis, kas slinki un besgoschi, kas dabù algu, ko wini naw nopelnijuschi, kas godigo darba deweju, kas naktis negul ais ruhpem pastahweschanas dehł, dsen bankrotà. Preeksch teem naw teesu, newar pat teem teesu atrast, isdomat, un tomehr winu darbs beeschi ween ir noseegums, kas nekahdà sinà naw masaks par slepkawibu. Sirschu sagli, newainibas sagli, łaudis, kas samin skaistakàs pukes sem kahjam — teem naw teesas, newar buht, jo mums naw spehjas, radit teesu preeksch wineem. — Tahlak, tur łaundari, kuri isdara waras darbus un winus nedabù rokà, winus nedabù teesat. Kaut kur sweschà pusè tee leelas ar sawu waras darbu, kamehr tee, kam darits pahri, mirkst asaràs. Un ja ar winus dabù rokà, ja ar winus noteesà, bet kas islihdsinàs to nelabumu, ko warasdaritajs isdarijis. Kas atdos dascham dsihwibu, kas sakroploto daris weselu, nesakroplotu? — Tad, ko daris ar warasdaritajeem, kam newar peekluht? Kuri ir stipraki ne kà teesa, ko daris ar teem, ja naw tatschu galu galà kahda teesa, kas wisus teesa? Tee istrakojas, tee dara, kas teem tihk, tu wari gan duhri wihstit kabatà, bet ari wairak neko! Wini nomirst kahribà un lihgsmibà un teek ar godu paglabati un wehl gresns peemineklis puschko winu kapus. — Peemehram: Tur ir pahrprasti łaudis. Tee ir mozijuschees sawà dsihwè, tee ir panesuschi, tee ir usupurejuschees, tee ir sawu dwehseli aldewuschi, bet mehs wineem maises weetà dewàm akmeni. Un tee nomira sagrausti, pahrprasti, dwehselè eewainoti; jasaka, muhsu dehł. Gan mehs nu puschkojam winu kapus, bet kas no ta tam, kas ar salaustu sirdi guł sem wehsajàm welenam? — Kas buhs ar labeem łaudim, kas ahtri mirst? Kas buhs ar kreetneem łaudim, kuru dsihwibas swezìti ispuhsch kahds negehlis? Kas buhs ar teem łaudim, kas usupurejas zitu labad, aisleedsas, gan dabù algu, bet nepeeteekoschu? Eedomasimees apustuli Pahwilu. Akademiski isglihtots zilweks top par ehrmu zilwezes labà, teek schausts wairak reises, teek mehtats ar akmeneem, naw beeschi maises kumosa tam, ir breesmàs dsihwibas dehł gan us juhras, gan saussemes, aisleedsas gimeneslaimei un mirst. Kas buhs ar scho? Un waj lai scheit minam To, kura dsihwe bij mihlestiba un usupureschanàs no behrnibas lihds łauna pilnai nahwei, ko Tas iszeeta, tadehł ka Wina dailums bij łaunàs zilwezes teesa un zilweze scho teesu eenihdeja un nn tadehł Winu noteesaja us nahwi. Kas war Winam grehku usrahdit! Un tomehr leekuli tautas wadoni, głehws teesnesis un rupji kareiwi kà neswehri pee Wina isleeto sawu waru — netaisni apsuhdsi, netaisni noteesà, saimo, apsplauda tautas preekschà, ko Winsch mihlejis, schaust breesmigi, un beidsot Winu peesist krustà, lai Tas tur mozas saules karstumà, lihds lehnam Tam istek asinis, suhd spehki un tas mirst. Kas buhs ar scho? Algu Tas naw dabujis schinì dsihwè, jo Winam nebij, kur galwu nolikt! Kas buhs ar teem, kas Wina preekschsihmei sekojuschi uu to paschu sanehmuschi, ko Winu Meisteris? Pateesibà *muhsu teesas ir tikai taisnibas sajuhta, ne taisniba pate.* Bet ta naw ar Bihbeles Deewa teesàm. Tàs teesà pehz absolutàs, pehz paschas pateesibas un tàs to ari spehj, tapehz ka pehz Deewa likumeem schis semes dsihwe ir tikai neeziga dałina no muhsu dsihwes. Muhsu dsihwes leelako dału pawadisim ais kapa — Debesis, waj Ellè — kur katrs sanems, ko meesàs buhdams pelnijis, labu, waj łaunu (2. Kor. 5,10) — „teem, kas pastahwigi labà darbà godu un slawu un neisnihzibu meklè, muhschigu dsihwoschanu; bet teem, kas ir rehjeji un nepaklausa pateesibai, bet paklausa netaisnibai, dusmibu un bahrdsibu" (Rom. 8,7.8; Jahn. P. 20, 11—21, 4) Tà tad Deewam bes schis semes dsihwes ir wehl kahda zita atmaksas weeta un tas dauds ko isskaidro Deewa rihzibà. Un to pahrejo saprasim wehlak.

II. Bihbeles Deewa religija un zilwezes atswabinaschanàs no posta.

Issnihzinat posta zehloni — salihdsinatees ar Deewu un *atswabinatees* no Wella juhga, lai buhtu atkal *spehks,* nedsihwot posta dsihwi —

luhk, tas ir tas, kas katrâ sinâ wajadsigs, lai tiktu wakâ no zilwezes posta. Mehs redsejam jau, ka paschi to nespehjam. Waj nu Bihbeles Deewa religija spehj muhs west tik tahlu, ka teekam ahrâ no muhsu posta? Atbilde uf to ir:

1. Bihbeles Deewa religija spehj peedahwat pilnigu atswabinaschanos no zilwezes posta. Wisupirms jasaka, ka pilniga salihdsinaschana ar Deewu un pilniga atswabinaschana jeb atpestischana no Wella juhga un pilniga spehka dabuschana preeksch jaunas dsihwes ir atkariga no weena weeniga schint pasaulê. Tas weens weenigais sauzas Jesus Kristus un ir Deewa pascha dehls (Mat. 8,17; 17, 5). Bet lai Winsch spehtu pilnam ispildit sawu usdewumu — atswabinat zilwezi no winas posta — tad Winsch „pats ir istukschojees un kalpa gihmi peenehmis un tâ kâ zits" — tas ir, kursch katrs — „zilweks tapis un zilweka kahrtâ atrasts, pats pasemojees, paklausigs palizis lihds nahwei, lihds pat krusta nahwei" (Wihl. 2, 7. 8). Weens weenigais Winsch ir, kas spehj muhs atpestit. „Pestischana naw zaur zitu neweenu, jo ari zits wahrds apaksch debess zilwekeem naw dots, zaur ko mums buhs muhschigi dsihwot". Tà, luhk, saka Bihbele par to Kungu Jesu Kristu Ap. D. 4. nod. 12. pantinâ. Un kahdâ zitâ weetâ, Bihbelê, Ew. 1, 7 ir par Winu rakstits: „Eeksch ta", tas ir, eeksch Kristus, „mums ir atpestischana zaur Wina asinim, grehku peedoschana pehz wina bagatàs schehlastibas". Un tas Kungs Jesus pats saka — Jahn. 14, 6: „Es esmu tas zelsch un ta pateesiba un ta dsihwiba. Neweens nenahk pee ta Tehwa, ka weenigi zaur mani". Kà tas Kungs Jesus salihdsinaschanu un pestischanu jeb atswabinaschanu un spehku isgahdajis, par to pehz Bihbeles sinam waretu sazit sekoscho:

Gadus 4000 pehz pirmà zilweka radischanas, Romas keisara Augusta waldischanas laikâ, kahdâ wispahrigâ ļauschu skaitischanâ, Betlemê, Juhdejâ, peedsima jau pirmeem zilwekeem no Deewa apsolitais (1. Mos. 3, 15) un Juhdu praweeschu papreekschsludinatais pasaules pestitajs, Jesus, latwiski tulkots glahbejs, Mesijs, greekiski — Kristus, latwiski — swaiditais. Luhk. 2, 1—14. Weseli trihsdesmit gadi pagahja no ta laika, kad Jesus peedsima, bet wehl arween pasaule neko dauds nesinaja par sawu glahbeju un atswabinataju. Bet tad bij tas swarigais brihdis klaht — Jesus eesahka sawu zilweka atswabinaschanas darbu: Winsch wadija zilweku uf pareisàm tekam, salihdsinaja to ar Deewu un dewatam wajadsigo spehku. Wina dsihwe, darbi, nahwe, Wina pascha leeziba un Deewa leeziba, ar laiku zilwezei atklahja, ka winas widû naw wis bijis weenkahrschi zilweks, bet gan Deews, Deewa dehls.

Zik ļoti zilweze no pareisà zeļa bij nomaldijees pa to laiku, kamehr bij atkrituse no Deewa, to scheit naw eespehjams pilnigi ussihmet. Jesum wajadseja wisus dsihwes usskatus un tà tad ari dsihwi paschu, waj nu baikot, waj pawisam pahrwehrst, otradi apgreest. Wajadseja notikt, ja grib leetot apdahwinatà, bet nelaimigâ, noschehlojamà filosofa Nihtsches wahrdus, kurus tas gan sazijis zitadâ noluhkâ un zitadâ prahtâ ne kà mehs scheit, „einer Umwertung aller Werte" — wisu wehrtibu pahrwehrteschanai. Un tas notika ar. Drihs ween pehz sawas atklahtàs usstahschanàs tas Kungs Jesus kahdâ runâ, tà sauktajâ „Kalna Spredikî" (Mat. 5, 1—7, 1—29), milsigam ļauschu pulkam klausotees, isskaidro un apsihmè tos par laimigeem — „swehtigeem", ko ta laika pasaule un ari schi laika pasaule, ja ta naw sem Kristus mahzibu eespaida, apsihmeja un apsihmè — tureja par nelaimigeem. It kà spehzigi ahmura sitceni pret wezu, noahrdamu muhra namu, tà atskan Jesus wahrdi, ko tas issaka pa sawa laika dsihwi un usskateem: „Juhs esat dsirdejuschi, ka wezajeem sazits . . ., bet Es jums saku . . . " (Mat. 5, 21. 22 u. z.)! Schee spehzigee ahmura sitceni mas pa masam sagrauj wezo namu un uf ta drupam pazeļas jauns, skaists, nezerets, brihnischks — slepkawibu, dusmu, laulibaspahrkahpschanu, pawedinaschanas uf grehku, laulibas schkirschanu, deewoschanàs un krahpschanas, naida, skaudibas un atreebschanàs, kildu, neschehlibas un neschkihstibas weetâ nahk — mihlestiba, lihgsms prahts, meers, pazeetiba, laipniba, nowehliba, tiziba un ustizeschanàs, sawaldischanàs, sahtiba, sawa labuma neeewehroschana un eenaidneeka mihleschana. Tikai Kristus gaismâ mehs nojauscham zik nezik Jesus mahzibu wehrto saturu. Tumsâ buhdami mehs prasijam „taisnibu, taisnibu", bet Kristus gaismâ redsam, ka ja katrreis atmaksatu ļaunu ar ļaunu, atreebtos, dabutu „taisnibu", tad mehs drihs ween wisi buhtu naidâ, notiktu sawstarpeja apkauschanàs, jo mehs nespehjam „wisu taisnibu peepildit". Weens tik to spehja — Kristus — mehs krihtam un kluhpam; tikai tad, kad mahkam peedot, pazeest, mihlet, dsihwe top par sinamu Paradisi — laimi — un mehs beeschi ween sakrahjam uf eenaidneeka galwas „kwehlainas ogles" (Rom. 12,20), padaram eenaidneeku sew par draugu. Schi laika ļaudim, kas dsihwojuschi jau nes no kahda laika sem Kristus mahzibu eespaida, ir gruhti aptwert Jesus mahzibu leelo wehrtibu, tapehz ka daudsi no teem nepasihst to pasauli un tàs pasaules usskatus, ko Jesum wajadseja pahrtaisit. Ja mehs tagad isdaram ļaunumu, tad sinam, ka tas ir ļaunums, bet Jesus laika ļaudis darija ļaunumu un beeschi ween domaja ar to kalpojam Deewam. Un tas Kungs Jesus neween mahzija, bet ar dsihwoja tà, kà mahzija. Zehlees no masu ļauschu widus, tas Kungs Jesus bij peeejams katram. Dsihwê nizinatee, dsihwes pabehrni, atrada pee Wina usnemschanu, nahwei weltitee — aissargaschanu. Neissakamas asaras tika zaur Winu schahwetas no gruhdeenu waigeem, neisskaitamee paguruschee dabuja atkal jaunu dsihwes spehku. Kas bij atdewees Winam, tas besbailigi skatijàs Nahwei azîs un tureja wisu par neeku schint pasaulê (1. Kor. 15, 55—57; Ebr. 11, 24—26; Wihl. 3, 7. 8). Ar saweem diwpadsmit mahzekleem Tas pahrstaigaja sawas tautas semi un daschus apkahrtejos apgabalus, sludinaja „labo wehsti" — „ewangeliju mu" — tà

Winsch sauza sawu mahzibu — dseedinaja slimus, usmodinaja mironus, waldija par dabu. Tà Winsch mahzija dsihwot.

Wina mahziba, isturesschanàs un darbi radija Tam daudf mihlestibas no ļaudim, bet ari neissakamu naidu, tapehz ka Wina labà, daiļà dsihwe bij ļaunàs pasaules teesa. Tautas garidsneeki, kas deewigàs pateesibas trauku bij padarijuschi par trauka saturu paschu, bij Wina leelakee pretineeki. Ar sakuhditàs tautas palihdsibu tee peedabuja gubernatoru tik tahļu, ka tas parakstija Jesum nahwes-spreedumu. Jesus mira pehz apmehram triju gadu darbibas krusta nahwê — iszeeta ta laika wisbreesmigako un kauna pilnako sodu — parasti wehrga sodu. Un ik kà ta Kunga Jesus dsimschanu, ta ari Wina mirschanu Deews pawadija ar sewischķàm parahdibam. Jesum dsimstot Deews suhtija engeļu kori, kas skandinaja sawu „Gods Deewam augstibâ" pahr Betlemes laukeem, un kahds engelis sinoja Betlemes ganeem Pestitaja peedsimschanu (Lk. 2, 8—14); Jesum mirstot saule aissedsa sawu waigu un seme raustijàs raudâs . . . Un zilweka mute leezinaja pee Kristus krusta: „Pateesi, schis bij Deewa dehls" (Mat. 27, 50—54)! — Ļannu zilweku roka bij israidijusi to taisnako, to daiļako no zilwezes widus, bet Jesus nahwe salihdsinaja zilwezi ar Deewu. Weens zilweks, wehl buhdams brihws un taisns, bij zilwezi eewedis grehkâ un postâ — Ahdams, pirmais zilweks; weens „zilweks" — „Zilweka Dehls" (Mat. 18, 11) — ari buhdams brihws un taisns, zilwezei atwehra posta wahrtus waļà, lai ta isķkuhtu no sawa zeetuma un eetu us agrako laimi. Pirmà zilweka darbs bij pelnijis nahwi, otrais „zilweks" wina nahwi iszeeta. Par to lasam Bihbelê schahdi: „Itin ka zaur weena apgrehkoschanos pasudinaschana ir nahkusi pahr wiseem zilwekeem, tà pat ari zaur weena taisnibu dsihwibas taisnoschana nahk pahr wiseem zilwekeem" (Rom. 5, 12 — 19). „Tas grehku naw darijis, nedf wiltiba atrasta wina mutê" (1. Pet. 2, 22). „Tas muhsu grehkus pats ir nesis sawâ meesâ pee ta koka" (1. Peht. 2, 24). „Bet winsch muhsu pahrkahpumu dehļ ir eewainots un muhsu grehku dehļ sagrausts. Ta sodiba guļ us wina, zaur ko mums meers nahk, un zaur wina bruhzem mehs esam dseedinati" (Es. 53, 1): „Jo to, kas no nekahda grehka naw sinajis, winsch preeksch mums ir darijis par grehku, ka mehs eeksch ta kļuhtu Deewa taisniba" (2. Kor. 5, 21). Rom. 8, 3. 4; Gal. 3, 13; Kol. 1, 21. 22; Ebr. 9, 12 — 14; 1. Kor. 15, 22; 1. Jahn. 1, 7. Un schì salihdsinaschana ar Deewu ir pilniga (Ebr. 7, 24. 25).

Bet kapâ tas Kungs Jesus nepalika. Treschâ deenâ pehz sawas nahwes Winsch islausa nahweswahrtus un uszehlàs no mironeem, apmekleja wairakas reisas sawejus, mahzekļus, un pehz 40 deenu ilgas weesoschanàs saweju widû, zilwekeem redsot, pazehlàs Debesîs un nosehdàs pee Deewa labàs rokas (Mat. 28. nod; Lk. 24. nod; Jahn. 20. un 21. nod; Ap. D. 1. nod). Bet pirms Winsch schķihràs no sawejeem, Winsch teem pameta leelu mantojumu diwos leelos solijumos: „Es esmu pee jums ikdeenas lihdf pasaules galam" (Mat. 28,20) un „Juhs dabuseet spehku, kad tas Swehtais Gars pahr jums buhs nahzis" (Ap. D. 1,8). Mahzekļi pehz sawa meistara nahwes gaidija scho spehku norahditâ weetâ (Ap. D. 1, 4.5) un ilgi teem us to nebij jagaida. Tas tika dots pehz peezdesmit deenam pehz Kristus augschamzelschanàs (Ap. D. 2. nod.). — Tà tad salihdsinaschana, atswabinaschana, spehks — schis trihs galwenàs leetas — ir tajâ pestischanâ, ko Jesus isgahdajis un saprotams lihdf ar to wiss zits wajadsigais. Un tomehr mums wehl jasaka, ka Jesus pestischanâ ir wehl daudf wairak ne kà tas: Jesus ir muhs darijis par Deewa behrneem, kam peeder wisas leetas (1. Jahn. 3, 1.2; Rom. 8, 14—17). „Ko azs naw redsejusi un auss naw dsirdejusi un kas neweena zilweka sirdî naw nahzis, to Deews ir sataisijis teem, kas winu mihļo" (1. Kor. 2, 9).

* * *

Ja ir bijis kahds laiks, bagats ar atswabinatajeem un pestitajeem, tad tagad winsch ir. Rakstа grahmatas, usaizina mutiski — no wiseem stuhreem! Un no ka wisa tagad tewi, zilwek, negrib atswabinat? „Laba wehsts" teek sludinata preeksch wisàm wainam, kahdas tikai ir. Tomehr, labi apskatotees, tikai redf peepildamees Kristus wahrdus: Daudsi nahks manâ wahrdâ", tas ir, atswabinataja wahrdâ, atswabinataja usdewumâ, „un sazîs: esesmu Kristus", ta ir, swaiditais, kas atswabinàs zilwezi no winas posta, „un daudf peewils" (Mat. 24, 5). Labi apskatotees, mums jasaka par muhslaika atswabinatajeem tas, ko Bihbeles Deewa religijas gramata jau sazijusi preeksch wairakeem gadu simteneem par wiltus pestitajeem, proti: „Apsola swabadibu un paschi ir pasuschanas kalpi, jo no kura kahds ir pahrwarets, ta kalps winsch ir (2. Peht. 2, 19). Waj ir kahds atswabinatajs — isņemot to Kungu Jesu — kas netrihzetu aif bailem Nahwes preekschâ — kas netiktu kalpinats no grehka, leela, waj maſa — kam netruhktu spehka, dsihwot ihstajâ swabadibâ? Lai nerahdas muhsu azu preekschâ Kristi — atswabinataji wiss weens, kahdi profesori un dakteri tee ari nebuhtu, waj Heķeli, Strauschi, Renani, waj pat Tolstoji un Gunkeli — ja tee buhtu ļaudis, tas paschi trihz un dreb, kad Nahwe taisas satwert winu roku un west tos lihdf — kas paschi dsihwo netiklu dsihwi — kas paschi wahrtas pa renstelem — kas paschi netaisni u. t. t. Mums wajag skaistu wahrdu un skaistu mahzibu — sen mehs sinam, kas jadara, Deews mums to mahzijis zaur sawu Garu (Jahn. 16, 8); mums wajag skaistu dsihwi un skaistas preekschsihmes. Un skaistas dsihwes un skaistas preekschsihmes naw neweenam zitam, ka tikai tam Kungam Jesum. Kas nu usstahjas un sludina ko zitu, tam mehs netizam — netizam! Kapehz? Mehs sinam, ko Jahnis raksta: „Kas ir tas melkulis, ja ne tas, kas leedf, ka Jesus ir tas Kristus? Tas ir tas pretkristus, kas leedf to Tehwu un to Dehlu. Ikweenam, kas to Dehlu leedf, tam ari naw ta Tehwa" (1. Jahn. 2, 22. 23). 1. Jahn. 4, 3.2. Jahn. 7. 10. un 11. p).

Un reiſ par wiſàm reiſam mehs ſakam teem, kas leelas, ka tee „Ahbraama behrni" (Jahn. 8, 31—33; Mat. 3, 7—10) — ka wineem tik un tik leela un weza tiziba un tik un tik brihniſchki dibinata un tik un tik wareni deewnami un warenas eetaiſes: mehs tizeſim, ka juhs Deewa ihſtà draudſe, tikai tad, kad juhs to peerahdiſeet darbos: „Pee winu augleem jums tos buhs paſiht" (Mat. 7,16), ſaka Peſtitajs. „Ikweens, kas grehku dara, ir grehka kalps" (Jahn. 8, 34). Tadehl weenigi: „Ja tas Dehls juhs atſwabinàs, tad juhs teeſcham buhſeet ſwabadi" (Jahn. 8, 36), jo „kur ta Kunga Gars, tur ir ſwabadiba" (2. Kor. 3,17). Un: „Deews Ahbraamam behrnus war radit no akmineem" (Mat. 3, 9).

(Turpmak wehl).

Apſkats.

Latweeſchu Baptiſtu ſchigada ſaeima, kas bij nodomata noturet junija mehneſî, bet netika aiſ winai neatkarigeem eemeſleem notureta, **tiks notureta 9. 10. un 11. nowembrî** 1910. g. Rigas Mateus Baptiſtu draudſes nama telpâs. Sabraukſchana 8. now. Sehdes buhs ſlehgtas, kurâs peelaidis tikai pret eeejas kartim, kas tiks iſdotas uſ Latweeſchu Baptiſtu ſabeedribas draudſchu leezibu pamata draudſchu ſuhtneem un no draudſes atſihmeteem weeſeem. Saeimas darbibas preekſchmeti ſchahdi: 1. Saeimas atklahſchana un nokahrtoſchana. 2. Saeimas wadonu wehleſchana. 3. Gada pahrſkats par draudſchu darbibu. 4. Draudſchu wajadſibu apſpreeſchana. 5. Padomes iſwehleſchana. Ta ſaſtahw no ſeptinàm perſonam, kuru uſdewums apkopt Latweeſchu Baptiſtu wiſpahrigàs kopigàs leetas. 6. Nowehrſt pahrpratumus un neſaſkanas ſtarp ſludinatajeem un draudſem. 7. Jautajums par jubilejas ſwineſchanu 1911. gadâ, peeminot Latweeſchu Baptiſtu iſzelſchanos. 8. Jautajums par Bihbeles kurſu ſarihkoſchanu. 9. Jautajums par metriku rakſtiſchanu pee Latweeſchu Baptiſteem. 10. Jautajeens par Latweeſchu Baptiſtu ſtaſtiku. 11. Jautajums par Latweeſchu Baptiſtu ſabeedribas apſtiprinaſchanu. 12. Apſpreeſchana par atteezibam ſtarp Baptiſteem un Ewangeliſkeem Kriſtigeem. 13. Jautajums par kara deenaſtâ atrodoſchos Latweeſchu Baptiſtu draudſeslozeklu apkopſchanu religiſkâ un tikumiſkâ ſinâ. 14. Jautajums par Baptiſtu mahzibas eeſtahdem. 15. Apſpreeſchana par ſperameem ſoleem dehl Baptiſtu jaunibas uſaudſinaſchanas religiſkâ un tikumiſkâ ſinâ. — Par ſcheem preekſchmeteem laſis wairakus ſazerejumus un ſaprotams ſpreedis ſaeimas dalibneeki ſuhtni. — Kaut tas Kungs dotu, ka no ſchis ſaeimas iſnahktu daudſ laba muhſu dahrgajai tautai!

Eekſchejàs miſiones ſwehtki Wez-Auzê. Schahdus ſwehtkus notureja 15. auguſtâ Wez-Auzes Luteranu draudſe. Uſ ſwehtkeem kà runataji weeſi bij eeraduſchees mahz. Grinbergs no Wentspils un K. Irbe no Jelgawas. Swehtku preekſchwakarâ weetejais mahzitajs Beldaws ſapulzeja ſawâ muiſchâ muiſchas ļaudis uſ kopigu wakara luhgſchanu. Swehtku deenâ, puſchkotâ baſnizâ, ſahka ſwehtkus. Wiſpirms Beldaws no altara aiſrahdija uſ ſchahdu ſwehtku noſihmi, zildinadams eekſchejas miſiones darbineeku Wihernu, tad Irbe no kanzeles ſazija ſprediki par Ap. D. 3, 1—8; 4, 5—12, peelihdſinadams eekſchejo miſioni apuſtulim Pehterim, jo eekſchejà miſione tà pat kà Pehteris beſ ſelta un ſudraba dſeedinot garigi kroplos un tiſlos. No pulkſten 3—5 tika ſwehtki turpinati Wahzu walodâ preekſch Wahzu draudſes. Sprediki nu teiza Grinbergs, ſkubinadams uſ mihleſtibu un labeem darbeem un atſpeeſdamees pee tam uſ praweeſchu un Peſtitaja preekſchſihmi. Pulkſten peezos ſahkàs ſwehtku galwenà daļa. Pee baſnizas eeejas tika iſdalitas ſwehtku lapinas pret labprahtigu kolekti. Sprediki ſazija Grinbergs par Ez. 16, 6., aiſrahdidams ſewiſchki uſ jaunawu, jaunekļu un ſwehtdeenas ſkolu beedribu ſwehtigo darbibu. Pehz Grinberga runaja Irbe, pehz tam Beldaws, pateikdamees ſwehtku kuplinatajeem. Ari netruhka kora dſeeſmu. — Atſihmejam ſchos ſwehtkus, tapehz ka ta ir laba un teizama parahdiba, kas war atneſt muhſu tautai garigâ ſinâ daudſ laba un preezajamees, ka ari Lutera draudſê ir wihri, kas neſkatas tikai lepni uſ lihdſſchinejeem darba weideem un par ziteem negrib ne ſinat, bet kuri meklè jaunus zeļus, kà peekļuht tautas ſirdij.

Zoaras Baptiſtu draudſe Hamburgas Eimſbitelê ſwineja 11. ſept. pehz jaunà kalendara ſawus 20 gadu paſtahweſchanas ſwehtkus. Tà kà ſchis draudſes wehſture uſrahda ſewiſchkus panahkumus Hamburgas tà ſauktâ zeetâ darba laukâ, tad paſkatiſimees ari mehs druſku ſchinî wehſturê. Ar 35 lozekleem draudſe tika dibinata preekſch 20 gadeem no ſludinataja Danielſena. Aſtonus gadus no weetas draudſei nebij paſchai ſawa deewnama. Ar leelàm puhlem un leeleem upureem tad ta uſzehla ſawu luhgſchanas namu — pamaſu ſkaiſtu baſnizinu. Bet ſmagi parahdi guhlàs uſ jaunuſzeltà deewnama, tà kà pat kahdi diwdeſmit draudſeslozekli atſtahja draudſi un peebeedrojàs zitàm Hamburgas Baptiſtu draudſem. Bet 70 lozekli pulzejàs ap ſawu ſludinataju un ar leeleem upureem paſargaja jaunuſzelto baſnizinu no makſatneſpehſchanas — baptiſka kauna, kas waretu notikt tà ſauktajâ Onkena pilſehtâ — tas ir tajâ pilſehtâ, kur iſzehlàs pirmee Wahzu Baptiſti ar Onkenu preekſchgalâ. Bet kad poſts bij wisleelaks, tad palihdſiba wistuwaki un Deews peerahdija, ka Winſch klauſa ſawu behrnu luhgſchanas un nepamet tos kaunâ, kas uſ Winu zerè: Kahds bagats Hamburgas Baptiſts H. Reners iſlihdſeja naudas ſinâ un kahds jauns apdahwinats, paſchulaik Wahzu Baptiſtu ſeminaru beidſis ſludinatajs, Fligé — kam labu weetu zitur bij deeſgan — aiſgahja uſ Zoaras draudſiti par ſludinataju. Eeluhſuſè needra netika ſalauſta un kwehloſchà dakts neiſdſiſa, bet gan draudſite ſahka leeliſki uſplaukt. Agrako ſludinataju Danielſonu, kura ſpehki bij ſalauſti, eekarſtot ta Kunga nama dehl, tas Kungs aizinaja uſ mahjam. Dſimteneszeemâ

winsch wehl diwus gadus pawadija klusumâ. Tad Deews aisskahra ar sawu roku ustizigo sirdi. Tad ta beidsa pukstet. — Bet jaunajam sludinatajam, Fligem, tas Kungs bij ustizejis jauno deewnamiņu padarit par kristigas darbibas degpunktu. Pehdejos desmit gados lozekļu skaits wairojees no 70 uf 225. Hamburgâ tas ir brihnums katra azis. Flige ir neween sludinatajs, bet ari rakstneeks, kas sin atrast tautas sirdi. Blakus sludinatajam draudsê darbojas diwas draudses algotas diakonises un bes parastàm beedribam draudsê ir Silà Krusta beedriba, kurai 300 lozekļu. Bes tam draudsei diwas stazijas. Paradi deldeti tajos desmit gados 6000 rubuli un eegahdatas jaunas ehrgeles, kas skaidri ismakfatas. — Kà sewischku parahdibu preeksch mums wehl japeemin, ka uf swehtkeem bij luhgts un eeradees ari weetejais Luteranu mahzitajs, Mumsens, „lai peerahditu, ka winsch kà brahlis brahlus mihlê darbos un pateesibâ." Winsch tureja swehtkos runu par Dahw. Df. 150, 1 un slaweja atdsimuscho draudsi kà Deewa swehtumu un Sawas waras zeetoksni. Runa atstahja dsiļu eespaidu un radija pateizibu Baptistu lozekļu sirdis pret Luteranu mahzitaju. — Ja, Jesus dsihwo un Jesus uswar! — Waj ari muhsu semê naw kahdi, kam wajag schîs tizibas? Waj ari muhsu semê newaretu ta fehta starp daschàm tizibasschkiram tapt drusku semaka?

Brasilijas Portugaleeschi Baptisti notureja sawu gada saeimu schigada junija beigâs, Sao Paulâ. Wineem 110 pastahwigas draudses un 315 sludinaschanas weetas. Pagahjuschâ gadâ kristiti 1516, draudses lozekļu bes Wahzeescheem un Latweescheem 7006, ar teem kopâ ap 8000 lozekļu. Rio de Schaneiro teem seminars. Pagahjuschâ gadâ pahrgahjusi Baptistos kahda wesela Presbiteeschu draudse, apmehram 200 lozekļu. Ahrkahrtigs gadijeens. Brasilijas leelakâ awise pa saeimas laiku nepartejiskâ weidâ sinoja par Baptisteem un saeimas darbibu.

Kur Bihbele? Nesen Wahzijâ tika noturets „Starptautisks kongress preeksch brihwa kristiguma." Pa schi kongresa laiku kahdâ no Berlines eewehrojamakàm weesnizam pulzinam teologu — Deewwahrda sinibu prateju — sarunajotees par garigàm leetam, eewajadsejâs Bihbeles. Bet pascheem ta nebij, kaut gan bij braukuschi uf kristigu kongresu. Ja prasa weesnizas apkalpotajeem. „Ak, wirskelnera kungs, atneseet jel mums Bihbeli!" Wirskelners: „Bih — — — to mehs neturam." „Bet, mihlais draugs, Jums tatschu buhs Bihbele, Swehtee Raksti, mahjâ?" Wirskelners: „Ak, peedoschanu, kà tad, kà tad." Aiseet. Starpbrihdis. Bihbeles gribetajs teologs paswana wehlreis. Eenahk kalpotajs kelneris. „Ak, atneseet tatschu kahdu Bihbeli; sazija jau wirskelneram!" Kelners: „Ja, labpraht." Aiseet.— Weesnizas direktors, wiņa seewa, kelneri, kalpones — wisi meklê Bihbeli. Bet Bihbeles naw wisâ weesnizâ, kaut gan tajâ 300 gultu. Pat meitenem, kas paschulaik kà eeswehtitas pa Leeldeenam un kas weesnizâ spodrina naschus un dakschinas, naw neweenas Bihbeles. Pa tam teek swanits pastahwigi no teologu istabas un spreests arween skanaki. Neweens neeedroschinajas eet lasamâ istabâ, kur teologi. Weesnizas direktoram wiss tas atgadijeens ļoti nepatihkams. Beidsot teek pee kungeem suhtits weesnizas pikolo. Tas jau ari tikai tapehz ir weesnizâ, lai uzņemtos uf sewi wisus weesnizas grehkus. „Ko kungi pawehl," tas prasa. „Bihbeli!" dusmigi eesauzas tas teologs, kas pastahwigi prasijis Bihbeli. Pikolo: „Bihbeli — ak, peedoschanu, mahzitaja kungs, ta teek taisni paschulaik lasita!" Ar scho gudro melu atbildi weesniza padalai isglahbas no nepatihkamâ stahwokļa. — Ko gan atklohj schis atgadijeens? Tà sauktàs „kristigàs pasaules" nekristigo stahwokli. Tik labi teologi, kà weesnizas ļaudis. Ne weeneem, ne otreem Bihbeles. Skaisti kristigee! Bet wai tam nabadsinam, kas usdroschinatos apschaubit scho kristigumu! Tas buhtu tuhlin „wiltigs praweets," „warisejs," „swehtulis" un katrâ sinâ — „sektants".

Wehstulneeks.

Lai aistaupitu suhtijuma isdewumus, tad teem, kas brauktu uf schigada konferenzi Rigâ, mehs aiswestu wineem wajadsigàs grahmatas jau eepakatas preti, ja tee mums jau pirms konferenzes ar pastkarti pasiņotu, kahdas grahmatas tee no mums wehlas un zik.

„Labà Wehsts" ewangelisazijai un koreem, jauns „Kristiga Wehstneseha" peelikums, pawada scho numuru. — No jauna gada ari **„Labà Wehsts" behrneem** tiks isdota leelakâ formatâ, tik leela, kahda ta bij pagahjuschâ gadâ. Leelakà daļa muhsu draugu wehlas labak agrako „Labo Wehsti" behrneem un tà kà schigadejâ mums ismaksâ dahrgaki, tadehļ ka ta grahmatiņas formâ, tad ar preeku dosim nahkoschâ gadâ wairak parasto, 1909. gada formatu.

Saņehmam no K. Sankowska Leel-Platonê 3 rubļus preeksch Zeetumu misiones.

Redaktors-isdewejs **P. Lauberts.**

Nesen isnahkuschas P. Lauberta apgahdibâ schahdas jaunas grahmatas:

Garigais darbs garigâs sapulzês.

Homiletika — runasmahksla, katechese, swehtdeenasskolas Bihbeles stuhdija. P. Lauberta. Maksâ eeseeta 40 kap.

Grahmata „Garigais darbs garigâs sapulzês" sneeds pilnigu, ar dads paraugeem paskaidrotu mahzibu sewischki par garigo runasmakhslu un Bihbeles stuhdiju swehtdeenasskolâ — mahzibu, ko neweens lihdsschinejs Bihbeles, waj swehtdeenasskolotaju kurss Latwijâ, ihsâ un aprobeschotâ laika dehl, naw spehjis pasneegt. Schis grahmatas stuhdija bagatigi atmaksasees sewischki zentigeem jaunekleem un jaunawam, kam jastrahdâ garigais darbs garigâs sapulzês. Bihbeles un swehtdeenasskolas kursos schî grahmata derês kâ mahzibas grahmata. Mahjâs ta ar sawa ruhpigi isstrahdatâ satura rahditaja palihdsibu kalpos kâ rokas grahmata, kad buhs kautkas japaskatas par sinamu preekschmetu. — Grahmata ir weena no lehtakàm Latweeschu siniskâ rakstneezibâ. Sewischki eeteizama ta dahwinaschanai.

Muhsu Dseesmineeks,

treschais paplaschinats isdewums.

„Dseesmineeks" tagad 10 loksnes beesâ, winâ 400 dseesmas, gan korali, gan koru dseesmas, kas nemtas no daschadu tizibasschkiru labakeem dseesmu krahjumeem. Jauneeschu sapulzem, luhgschanasstundam, swehtdeenasskolai, ewangelisazijai, behrem, mahju deewwahrdeem „Dseesmineeks" loti noderês.

Maksâ tikai 30 kap.

(ar peesuhtischanu 34 kap.)

Bes tam dabujamas atsewischki pirkt „Muhsu Dseesmineeka" 3. isdewuma tâ sauktàs jaunàs dseesmas, tas ir tàs, kas trescho isdewumu isdodot, tika kâ jaunàs peeweenotas otram isdewumam. Tahdu dseesmu ir 154, kas isdotas sem nosaukuma „Muhsu Dseesmineeka 2. isd. peelikums."

Maksâ 10 kap.

Jaunà Deriba ar paskaidrojumeem.

Trijos sehjumos. Pirmà sehjuma pirmà atdaļa. Saturs: 1. Eepasihstinajums ar Jauno Deribu. 2. Apustulis Pahwils. 3. Pirmà Tesalonikeeschu Grahmata. 4. Otrà Tesalonikeeschu Grahmata. 5. Galateeschu Grahmata. Us parasta papira drukata, weenkahrschi seeta, maksâ 1 rbl., us sewischki laba papira drukata, sewischki labi seeta — 2 rbl. Grahmata ir 272 lap. p. waj 17 loksnes beesa.

Schî grahmata kalpo sewischki tschetrejadi Deewa walsts darbam. Wisupirms ta atspehko netizigo un pustizigo stahstijumus, ka Bihbeles pirmraksta norakstî mudschet mudschot no nesaskanam, neweenadibam, nesaprotamibam un tadehl Bihbele neesot wis zehlusês sem Deewa eespaida, bet gan esot kâ kura katra zilweziga grahmata. „Jaunâ Deribâ ar paskaidrojumeem" ir atsihmetas un pahrrunatas wisas eewehrojamakâs Bihbeles pirmraksta norakstu neweenadibas, kas bija nu isskaidrotâs grahmatâs, tâ kâ katram pascham eespehja redset, ka tik loti isdaudsinatàs Bihbeles nesaskanas un neweenadibas ir pawisam neezigas un nenosihmigas un nebuht naw tahdas, kahdas tàs netiziba un pahrgudriba issleeds. Tahkak grahmata wispahri eepasihstina ar Jauno Deribu un dara pilnam saprotamu isskaidro grahmatu saturu. Zaur to grahmata dabigi eewed Bihbeles dsiļuma un rahda tos dimantus, kas paslehpti Deewa Wahrda dimantu ra tuwês. Beidsot winâ teek pahrrunati jautajumi, kas, tâ sakot, i tapuschi par muhslaikadeenas jautajumeem — tâ par peemehru Kristu atnahkschanas jautajums, Antikrista jautajums, jautajeeni par to zaur ko teekam pestiti, zaur bauslibas un religisku nokahrtojumu eewehroschanu, waj ewangelijumu un tizibu. Ar weenu wahrdu sakot, grahmata ir stipras brunas pret muhslaika netizibas garu, ja neweens siniskis aprahdijums, ne kahda audsinaschana nespehs tâ aisstahwet Bihbeli, ka Bihbeles satura pamatiga sinaschana un sapraschana.

Drukajis P. Gailis Rigâ, Jahna eelâ Nr. 8 (pretim Jahna basnizai).